

Adelsö Hembygdslag

Verksamhetsberättelse för Adelsö Hembygdslag för år 2023

Styrelsen har under året bestått av

Ordförande	Agneta Collberg
Vice ordförande	Ulla Thid
Kassör	Kjell Björk
Protokollförare	Roterat i styrelsen
Ledamöter	Christina Qviberg Anders Ellström Maya Bergqvist Laila Månsson Wester Siri Lundmark
Suppleanter	Eeva Axe Ulla Thid Stefan Qviberg Rico Rönnbäck

Övriga poster och uppdrag inom Adelsö Hembygdslag

Revisorer	Eva Wiklund Eva Larsson
Revisorssuppleanter	Seth Björk Tommy Hindstam
Valberedning	Berit Dreyfert Kristina Lennartsson

Museikommittén Anders Ellström, Stefan Qviberg

Programkommittén Agneta Collberg

Dokumentationskommittén Ulla Thid, Siri Lundmark

Bagarstugan och bakningsdagar Agneta Collberg

Örtagården Laila Månsson Wester, Siri Lundmark

Hembygdsdagen, kontakten med marknadsdeltagare – Christina Qviberg

Kontaktperson till Adelsö Föreningsråd Christina Qviberg, Laila Månsson Wester, Agneta Collberg

Kontaktperson för reparation och underhåll Rico Rönnbäck, utanför styrelsen Raymond Larsson

Kontaktperson Café Hovgården Siri Lundmark

Kontaktperson Ekerö kommun Rico Rönnbäck

Bildarkivet Agneta Collberg

Idèlabbet Ekerö kommun/arkiv Ulla Thid, Siri Lundmark

Hemsidesansvarig utanför styrelsen Kalle Runristare

Adelsö Hembygdslag

Medlemmar

Antalet betalande medlemmar var 105. Medlemsavgiften för år 2023 var 150 kr. Föreningen har en hedersmedlem Johan af Klint.

Möten

Årsmötet hölls söndagen den 19 februari 2023 i Hembygdsgården. Protokollet finns att läsa på Hembygdslagets hemsida.

Efter det formella årsmötet berättade Alf Ohlén om Britta Ekmans kandidatuppsats ”Hembygdsbeskrivning över Adelsö socken”. Britta Ekman var fosterdotter till Svea Wallén som var lärarinna i Mälby skola i 33 år. Britta gick i sin fostermors fotspår och utbildade sig själv till lärarinna. Uppsatsen omfattar perioden 4.000 f.kr. fram till 1800-talet och beskriver stenåldern, järnåldern och vikingatiden på Adelsö. Uppsatsen är ett konstverk i sig då Britta har skrivit den helt för hand och tecknat och målat akvareller direkt i uppsatsen.

För den som är intresserad finns uppsatsen digitaliserad i Adelsö Hembygdslags arkiv.

Föredraget var mycket uppskattat av de närvarande.

Styrelsemöten.

Styrelsen har under året haft 7 protokollförda sammanträden. Protokollen återfinns på Hembygdslagets hemsida.

Kulturrapporten 2023

Årsmöte med ”Hembygdsbeskrivning över Adelsö socken”

Ledare: Styrelsen / Alf Ohlén

Tid: 19 februari Hembygdsgården

Årsmötet gick bra och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Alf har lagt ner mycket jobb med att renskrivna och tyda Britta Ekmans bok. Imponerande, och det ska bli kul att försöka få ut den i tryck.

Antal deltagare: 37 st

Varav kvinnor: 24 st

”Jag minns” Ekeröbor berättar

Ledare: Jan Byström

Tid: 30 mars Hembygdsgården

Vilka minnen Janne kunde leverera. I boken han presenterade fanns 250 minnen insamlat från 75 personer. Stort som smått men ändå väldigt påtagliga. Minnen från post, transport, danskvällar, jukebox, byggnationer och vänskap.

Antal deltagare: 21 st

Varav kvinnor: 11 st

Bröderna Hallström

Ledare: Håkan Bergqvist

Tid: 13 april Hembygdsgården

Vilka historier vi fick höra. De där bröderna Hallström verkade verkligen vara något utöver det vanliga. Till slut visste man inte om man kunde tro på något men Håkan tog oss igenom alla detaljer. Otroligt spännande livsöden.

Antal deltagare: 21 st

Varav kvinnor: 11 st

Bakning i bagarstugan

Ledare; Agneta Collberg

Tid; 22- 23 april

Det var full fart i bagarstugan som vanligt. Det var en del sena sjukfall så det fanns några tomma platser. Vi bakade havrebröd, tunnbröd och knäckebröd. Kalle var snäll och kom med extra ved då det inte fanns tillräckligt. Den yngsta var Tora 7 år som bakade med sin pappa. På kvällen åt vi tunnbrödsrulle.

Antal deltagare: 21 st

Kvinnor 18

Barn 2

Man 1

Släktforskning

Ledare; Ulf Berggren, Xerxes och Mats

Tid; 27 april Hembygdsgården

Det är helt otroligt vad mycket information man kan ta del av på nätet. Släktforskningen har verkligen blivit mer tillgänglig. Ulf Berggren ledde oss genom alla olika arkiv och visade hur han hittat sina släktingar på detta vis. Vi fick också prova på att leta om våra egna släktingar med hjälp av Xerxes och Mats. En otroligt inspirerande kväll.

Antal deltagare: 17 st

Varav kvinnor 8st

Besök på Norrby gård

Ledare: Mats och Simon Almqvist Tid: 6 maj

Mats och Simon tog emot oss alla på Norrby gård, och visade oss sitt museum som de gjort iordning.

Där fanns bland annat en gammal lastbil de renoverat. Simon visade oss sina grisar i lösdrift där

”stian” flyttas runt på olika platser. Ett otroligt välordnat studiebesök som alla var väldigt nöjda med.

Antal deltagare. 33st

Källdrickning vid Trefaldighetskällan

Ledare: Agneta Collberg och Maya Bergqvist

Tid: 25 maj vid Finnhagskällan

Då har vi än en gång samlats för att smycka källan och dricka välgång för det kommande året. Vi pratade om övriga källor som finns på ön, men de verkar ha försvunnit de flesta av dem. Sju klunkar under tystnad och sedan fika med solskenskakor.

Antal deltagare: 23st

Varav kvinnor 18 st

Trädgårdskonstens historia och inspirerande trädgårdsmästare Förr och Nu.

Ledare: Beryl Kornhill

Tid: Söndagen den 4 juni i Villa Spelrum

Beryl Kornhill berättade om trädgårdskonstens historia och om inspirerande trädgårdsmästare.

Berättelsen började med persernas paradiset 5.000f.Kr via klosternunnan Hildegard av Bingens klosterträdgård till sentida trädgårdsentusiaster.

Dikt, sång, trädgårdshaiku och musik. Vid flygen spelade Peter Andersson.

Antal deltagare : 12 st

Varav kvinnor: 10 st

Hembygdsgdagen

Årets tema var Kurön. Under 2022 fick Adelsö Hembygdslag ta emot museiinventarier från Frälsningsarméns behandlingshem på Kurön. Stefan Qviberg hade med Kuröns museiföremål sammanställt en mycket intressant utställning med allt från jordbruksföremål, snickeriverktyg till hantverk och konst. Mycket uppskattat!

Hembygdsgdagen inleddes med att Lindby Blåsare startade med härlig brunnsmusik. På eftermiddagen kom Ölaget som spelade på fiol, dragspel osv. Mycket uppskattat! I bagarstugan var det full aktivitet och tunnbröd gräddades till alla som ville smaka på tunnbröd. Det blev en lyckad hembygdsgdag.

Antal deltagare: ca 400

Bakningskurs i bagarstugan

Ledare: Agneta Collberg

Tid: 7-8 oktober, Uppgården

Det var 22 glada bagare som provade på att baka havrebröd, tunnbröd och knäckebröd. Det var många glada ansikten men en del var väldigt koncentrerade. Målet var att få ihop bröd till surströmmingen, till tunnbrödsrullen, fikabrödet eller frukosten.

Antal deltagare : 22 st

Varav kvinnor: 21 st

Gårdarna runt vägkorsningen

Ledare: Yvonne Johansson

Tid: 12 oktober Hembygdsgården

Ekerö Munsö hembygdsförening har under ledning av Yvonne Johansson gett ut en bok om gårdarna runt Nyckelby. De har intervjuat personer och anhöriga om livet och verksamheten. Hon berättade om skolans uppkomst och ”snabbköpet” och fattigvården. Kul att lära sig mer om gårdarna man passerar på vägen in mot stan.

Antal deltagare: 22st

Varav kvinnor 15 st

Filmvisning, Industriutvecklingen i Sverige m.m

Ledare: Thomas Jacobsén

Tid: 2 november Hembygdsgården

Thomas visade 3 filmer. Den första gjorde nedslag i Sverige och visade utvecklingen av järnverk, järnvägar med mera. Den andra visade olika historiska miljöer på Ekerö. Slutligen fick vi se en film om isstacken vid Lovö och isbärarna. Intressanta filmer!

Antal deltagare: 26 st

Varav kvinnor: 15st

Ostindiefararen segelfartyget Göteborg

Ledare: Stefan Alvå

Tid: 16 november Hembygdsgården

Ostindiska kompaniet genomförde resor till Kina med gods värt en förmögenhet. Det var inte riskfria resor och alla båtar kom inte tillbaka. En av dem förläste vid inloppet till Göteborg.

På 1990-talet nyttillverkades en kopia av en båt som döptes till Göteborg. Allt tillverkades på gammalt vis, även segel. Stefan berättade om sin tid ombord och de arbetsamma momenten att segla den.

Stefan berättade också om sin tid som sjöman och kapten på skolfartyget Älva. De tar varje år emot elever och då seglar de från Stockholm till Kanarieöarna. Många drabbas av sjösjuka och tycker det är hemskt ombord där och då, men upplevelsen när resan är över är alltid positiv berättar Stefan.

Antal deltagare: 28 st

Varav kvinnor 16 st

Ljusstöpning

Ledare: Maya Bergqvist

Tid: 18 november Ekbacken

Vi fick inviga vår nya stöpgryta som vi fått. Den fungerade utmärkt och vi tillverkade fina ljus att lysa upp vintermörkret med. Det är alltid lika fascinerande att se hur den tunna ljusveken helt plötsligt blir fina ljus.

Antal deltagare: 7 st

Varav kvinnor 6 st

”De kallar mig hedning”

Ledare: Johan Sandmark – lokalt aktiv pedagog samt engagerad ordsbo.

Tid: 23 november Hembygdsgården

Nyhedendom eller Neopagans är en växande form av livsåskådning som kan tolkas på olika vis.

I vida termer och begrepp kopplande till historiska källor och modern vetenskap försökte Johan besvara frågorna --hur långt kan man tänja på termerna utan att förlora viss legitimitet, samt vill man kalla sig för hedning om det innebär att man har fel trosuppfattning?.

Antal deltagare: 15 st

Varav kvinnor 7st

Julmarknad

Tid: 2 december Festplatsen

Hembygdslaget hade ett bord på marknaden och sålde diverse produkter, stenuksbakat knäckebröd, T-shirt, julkort, ljus, kassar m.m. Det är alltid kul att träffa och prata med personer som bor eller gästar ön på detta sätt. Här kan vi visa upp oss och visa vad vi är och gör.

Uppgården

Det finns en läcka på taket, vid entrén, som ännu inte är åtgärdad. Felanmälan är gjord till Ekerö kommun. Läckan är nu identifierad och planeringen är att det hela ska åtgärdas under våren 2024.

Stöd och bidrag

Från Ekerö kommun har Adelsö Hembygdslag erhållit verksamhetsbidrag på 9.000 kr för år 2023.

Adelsö i februari 2024

Agneta Collberg

Maya Bergqvist

Kjell Björk

Ulla Thid

Christina Qviberg

Stefan Qviberg

Anders Ellström

Siri Lundmark

Laila Månsson Wester

Eeva Axe

Rico Rönnbäck

Adelsö Hembygdslag

